

Det Europæiske Fællesskab ved Den Europæiske Fond for Udvikling af Landdistrikter og Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har deltaget i finansieringen af projektet.

tema | Mælke kvalitet

Færre mastitisbehandlinger

Antallet af mastitisbehandlinger er reduceret med en fjerdedel og er dermed godt på vej mod målet om en halvering.

Parallelt med at celletallet er faldet, er antallet af behandlinger af yverbetændelse tilsvarende reduceret. Siden september 2010 er antallet af behandlinger således faldet med 5.000 pr. måned. Det svarer til en reduktion på 25 pct.

Det er virkelig en flot udvikling og falder helt i tråd med Videncentret for Landbrug, Kvægs mål om at halvere det månedlige antal behandlinger. Et mål, der hænger sammen med, at mellem 30

og 50 pct. af behandlingerne i Danmark traditionelt har været foretaget på subkliniske og ofte sterile tilfælde – og dermed været uden effekt. Vores opfordring til kvægbrugere og dyrlæger har derfor været at undlade at behandle yverbetændelser, blot fordi der er forhøjet CMT eller mælkeforandringer – og kun, hvis koen viser tegn på sygdom eller har hævede kirtler.

Vores opfordring er tilsyneladende blevet taget til efterretning og har sammen med den øgede fokus på celletal medført et lavere antal behandlinger.

I beregningerne er der vel at mærke taget højde for, at indberetning af behandlinger blev

omlagt – bl.a. i forbindelse med indførelsen af obligatorisk sundhedsrådgivning.

Udviklingen i mastitisbehandlinger følger nøje udviklingen i salget af tuber med antibiotika til behandling af yveret. Her har der nemlig været et markant fald i fjerde kvartal af 2010 på ca. 40.000 tuber.

Flere goldbehandlinger

Samtidig med færre behandlinger af yverbetændelse har der været en konstant stigning i antallet af goldbehandlinger fra ca. 3.000 køer pr. måned til ca. 5.000 opgjort senest i januar 2011. Også dette afspejler Videncentrets ønske, idet vi mener, at yversundheden kan forbedres med øget anvendelse af goldbehandlinger. En analyse af data fra alle goldperioder i 2010 fra Kvæg-databasen viser da også, at goldbehandling med antibiotika er effektivt.

Vi har sammenlignet de 282.000 goldperioder, hvor der ikke blev brugt antibiotika ved goldning, med de 52.000, hvor der blev brugt antibiotika ved goldning. Sammenligningen viser, at risikoen for, at en ko står med infektion efter kælvning, er 26 pct. pct. lavere, hvis den goldbehandles med antibiotika, end hvis den ikke behandles.

/Jørgen Katholm

Fald i antal besætninger med B-streptokokker

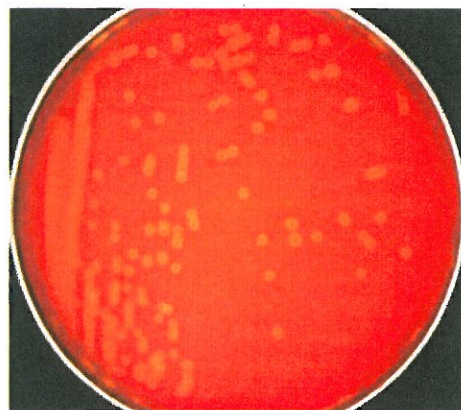
Bedre test og fokus på bakterien har bevirket, at antallet af besætninger smittet med B-streptokokker er faldende for første gang i mange år.

Antallet af besætninger med B-streptokokker er for første gang i 11 år for nedadgående. I 2009 og 2010 blev alle besætninger testet med PCR-analysen. Og mens antallet af positive prøver for B-streptokokker i 2009 var 265 for mælkeleverende besætninger, faldt det i 2010 til 251. Det er et fald på 0,1 pct., så der nu er 6,1 pct. positive besætninger i Danmark.

Det er ganske vist kun et lille fald, men dog positivt. Ikke mindst fordi antallet af nysmittede besætninger faldt til 28 i 2010, hvor det de senere år har ligget på mellem 50 og 100.

PCR og større fokus

“Vi er meget glade for udviklingen, som jeg tror skyldes, at vi med PCR har fået en bedre test til at finde de inficerede køer. Det, sammen med øget fokus på B-streptokok-problematikken, har intensiveret forebyggelsen og sat gang i regulære

saneringer i besætninger, der har oplevet store problemer med sygdommen,” mener dyrlæge Jørgen Katholm, Videncentret for Landbrug, Kvæg.

Han mener desuden, at færre udvidelser og dermed færre indkøb også er en del af forklaringen.

Jørgen Katholm opfordrer derfor alle til at være på vagt ved indkøb. Derudover er de sikre forholdsregler korrekt malkning, pattedesinfektion efter malkning og goldkobehandling.

/Kirsten Marstal

Fakta om B-streptokokker

Yverbetændelse, forårsaget af B-streptokokker (også kaldet smitsom yverbetændelse), er den eneste form for yverbetændelse, der er omfattet af lovgivning, og som overvåges via tankmælksprøver. Det skyldes bl.a., at infektionen i nogle tilfælde slår meget hårdt, når en besætning smittes. I de fleste tilfælde spredes infektionen dog kun til få køer i besætningen og giver ikke årsag til mange symptomer.

B-streptokokker kan overføres fra mennesker til dyr. Ud over smitte fra indkøbte dyr kommer ca. halvdelen af nysmitte fra mennesker. Derfor er det især vigtigt at udvise stor omhu med smitteforebyggelse i perioder med patentesår fra virusinfektioner – bl.a. ved brug af handsker under malkning.